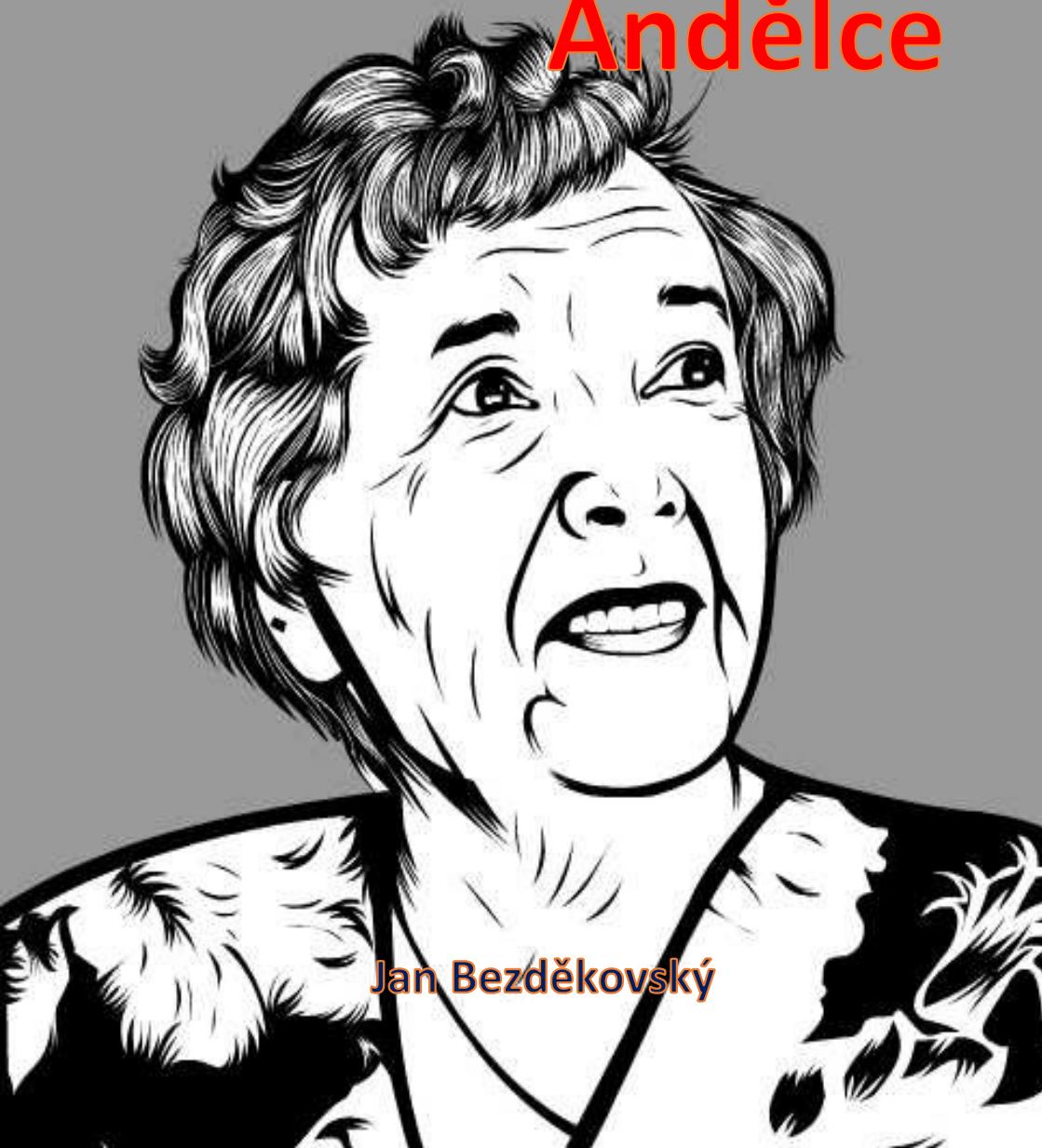

O prababičce

Andělce

Jan Bezděkovský

Vaše prababička Andělka, milé děti, se narodila 4. února 1921 v malé vesnici Písty. Její oba rodiče byli velcí čtenáři, ale i třeba šachisti. Žili spolu v docela hezkém domečku v obci Slatina pod hradem Hazmburk. Ten rodiče sami postavili a celý život až do 2. světové války na něj spláceli hypotéku.

V dětství si Andělka přála být paní učitelkou, protože k ní každý týden chodila do knihovny půjčovat knihy a ona si ji velmi oblíbila a spolu s její maminkou ji naučila k její velké lásce ke knihám.

Když bylo Andělce čtrnáct a byly zrovna prázdniny, dočetla se v nějakých novinách o továrně na výrobu bot Baťa, která sídlila ve Zlíně, že nabízí lidem, kterým dá zaměstnání, i možnost studovat. A tak se rozhodla, dokonce bez vědomí svých rodičů napsat do Zlína o takový dotazník. Poté byla pozvána do Prahy na psychologické zkoušky, a v únoru 1936 těsně po pololetním vysvědčení dostala pozvání do Zlína.

Pro všechny byla ta novina doslova „bomba“. Znamenalo to, že by měla odcestovat sama 400 kilometrů od domova, což tehdy vůbec nebylo zvykem, protože dívky většinou zůstávaly doma a pomáhaly svým rodičům starat se o domácnost. Ale jí se to tedy podařilo a tak po rozloučení s celou třídou

na nádraží v Libochovicích odjela tehdy už 15 letá dívka s jedním velkým kufrem do světa. V Praze ji převedla její tetička z Masarykova nádraží na Wilsonovo a nasadila do vlaku směr Zlín.

Začátky ve Zlíně nebyly pro Andělku vůbec jednoduché. Ubytována byla na internátu, kde s ní na pokoji bydlelo 20 děvčat, která ale byla buď ze Zlína, nebo z blízkého okolí. Do práce nastoupila jako šička bot, což ji nějakou dobu trvalo, než se naučila. *„Co jsi holka chtěla, to máš. To chce vše překonat, byla by ostuda, kdyby si utekla zpátky domů, to nejde,“* přišlo Andělku mnohokrát na mysl. Večer pod polštářem si občas i sama poplakala, ale byla statečná a nepřiznala to ani v dopise rodičům. *„Přece jim nebudu dělat starosti.“* říkala si.

Po prázdninách roku 1937 se Andělka přihlásila na studia obchodní akademie pro zahraniční obchod při zaměstnání. Vnímala to jako správné rozhodnutí. *„Přeci kvůli této možnosti jsem šla do Zlína!! Ted' už to chce jen vytrvat a učit se samostatně pracovat ale i žít!“* přesvědčovala sama sebe.

Ale nejen prací a školou živ je člověk... Po večerech začala Andělka chodit na taneční hodiny, a byla moc pyšná na sebe, když si ji vybral ze sta přítomných děvčat taneční mistr, starý pán, aby s ním předváděla tance, co se učili. Do tanečních hodin chodili i její

spolužáci ze školy a ne jeden ale hned dva najednou ji vyznali lásku. Jeden se jmenoval Jožka Morávek, druhý Karel Zaoral, její budoucí manžel.

U firmy Baťa vystřídala Andělka práci v několika různých provozech, což bylo podmínkou pro každého, kdo chtěl být v této firmě zaměstnán. Muži v tu dobu museli nastoupit na různá vojenská cvičení, a tak dostaly příležitost k uplatnění i ženy a dívky jako byla právě Andělka.

Dokonce byla brzo vybrána, aby odjela do Kanady, kde firma Baťa zakládala novou továrnu. Andělka však chtěla nejdříve dokončit studium obchodní školy a tak se rozhodla odjezd o rok odložit. Mezitím však bohužel v březnu 1939 vtrhli do naší země Němci a brzo na to vypukla válka. Veškeré plány na výjezd za hranice tak padly vniveč.

Brzo poté bylo třeba vyřešit situaci, kdy přišlo nařízení, že svobodné dívky narozené roku 1921 musí odejít pracovat do Německa. Tehdy už se Andělka blíže seznámila s Karlem Zaoralem, který byl sirotek. Nakonec se spolu domluvili, že se vezmou, čímž odpadnou problémy s jejím pracovním nasazením do Německa a oba taky doufali, že válku ve dvou snad lépe zvládnou

6. dubna 1940 tak měli oba svatbu a o rok později (8.:5. 1941) se jim narodil syn Karel. Po porodu, který byl dost těžký, zůstala Andělka v domácnosti a starala se o rodinu.

Válečná léta přitom nebyla vůbec jednoduchá. Zlín byl několikrát bombardován a tak když v roce 1945 válka skončila, bylo ve Zlíně veselo...Všichni byli plni ideálů a plánů, co všechno budou dělat a jaké možnosti jim budoucnost nabídne.

Přišla opět možnost odjezdu do zahraničí, ale Karel s Andělkou se nakonec rozhodli ji nevyužít, neboť Karel dostal nabídku podílet se na organizaci jedné velké továrny v Mostě, v česko-německém pohraničí. Karel měl hodně zkušeností z práci pro firmu Baťa a chtěl v té továrně zavádět systém řízení práce, jaký znal odsud.

Nakonec se celá rodina odstěhovala do Teplic, kde se jim děti v roce 1950 narodila Vaše babička Iva.

Prostředí v Teplicích však malé Ivance moc nesvědčilo, byla často nemocná, a tak se rodina opět stěhovala, tentokrát do Pardubic. Zde se Andělce aspoň částečně splnil její sen a ona mohla pracovat nejprve v prodejně knih a poté

v knihovně. Zde se věnovala i dětským čtenářům a za svůj příkladným vztah k nim byla i oceněna.

Bohužel však tehdy poprvé vážně onemocněla s ledvinami a její vážné zdravotní problémy ji pak nedovolily buď vůbec pracovat, nebo jen na kratší úvazek. Přesto se jí opět splnilo něco z toho, co si vysnila a to když v roce 1962, tentokrát už v Praze, nastoupila do jedné školy, byť ne přímo coby učitelka, ale hospodářka.

Zdravotně na tom však Andělka nebyla pořád dobře, a postupně musela absolvovat hned dvě operace ledvin. Pracovat tehdy nemohla vůbec a nastoupila do invalidního důchodu. Její stav byl dokonce tak vážný, že se modlila, aby se aspoň dožila dospělosti její milované dcery Ivanky.

Po té druhé operaci se však Andělčin zdravotní stav nakonec zlepšil a ona mohla být krátce opět pracovat. Jako brigádnice získala třeba na několik měsíců možnost pracovat na ministerstvu kultury

Pravidelně taky jezdila na léčení do lázní, a to

konkrétně zejména do Mariánských lázní. Zde po dobu léčení dokonce i pracovala to jako asistentka primáře výzkumném ústavu balneologickém, což je pracoviště kde se zkoumají účinky léčivých pramenů na lidský organismus.

V době, kterou si už sám moc dobře pamatuji, pracovala Andělka coby pokladní či uvaděčka v několika pražských kinech. Výhodou tehdy bylo, že jsme mohli občas chodit do kina zadarmo.

Ani ve svých 70 letech Andělka nezhálela. Pro své skvělé organizační schopnosti byla oslovena radnicí na Praze 10, aby dělala vedoucí zdejšího Klubu důchodců. V této funkci působila skoro 10 let a organizovala různé přednášky či autobusové výlety pro zdejší seniory. Pro své bezprostřední a přívětivé chování i značnou výřečnost, si velmi rychle získala druhé lidi, kteří ji měli moc rádi.

Nejvíce jsem ji měl však rád já, její vnuk, který si s ní liboval ve společných zálibách jako vážná hudba, literatura, cestování, historie či politika. Nezapomenu taky na to, že jsem se s babičkou mohl bavit skoro ovšem tedy i třeba o mých láskách či jiných

„problémech“ dospívání. Hodně nás spojilo i to, že jsme začali spolu chodit do našeho smíchovského sboru, kde to měla babička moc ráda. Vzpomínám třeba na to, jak vystupovala na stupínku, když během odpoledních programů vyprávěla ostatním o společných letních akcích pro zdejší seniory, kterých se účastnila. Spolu jsme taky měli v roce 1994 oba křest.

Moc rád taky vzpomínám na časté společné rodinné oslavy a zejména pak na společně trávené vánoce nejen s babičkou Andělkou s dědečkem Karlem,

ale i druhými prarodiči. Když dnes takto trávíme vánocemi v Dobřejovicích s Vaší babičkou Ivanou a dědečkem Láďou, říkám si, že to v něčem máte podobné, jaké jsme to prožívali tehdy mi.

Moc bych Vám tak všem přál, abyste i vy měli jednou tak hezké vzpomínky na svou babičku (resp. babičky), jaké mám já. Život je hezký, když je naplněný hezkými vzpomínkami. Třeba i na Vaši babičku...

REPUBLIKA ČESKOSLOVENSKÁ.

Země: Čechy Župa: brunská Šk. rok: 1927-28.
Nová třídní smíšená obecná škola v Slatině Čís.: 55
(V školních podrobných a prázdninových)
Právo veřejnosti sděleno výnosem ministerstvem ze dne

ŠKOLNÍ ZPRÁVA.

Anděla Franková

narozená dne 4. února 1921 v Pustech okr. roudnický
náboženství Katolické, začal a chodit do školy v roce dne 1. září 1927
do zdejší školy dne 1. září 1927 a dostává v I. třídě oddělení tyto známky:

Ve čtvrtletí	I.	II.	III.	IV.
Mravy	1	1	1	1
Pilnost	1	1	1	1
P r o s p ě c h:				
V náboženství	1	1	1	1
v občanské nauce a výchově	1	1	1	1
v prvouce	1	1	1	1
ve čtení	1	1	1	1
v mluvnici a v pravopise	1	1	1	1
ve slohu	1	1	1	1
v učení o domovině	1	1	1	1
v zeměpisu	1	1	1	1
v dějepise	1	1	1	1
v přírodopise	1	1	1	1
v přírodopysu	1	1	1	1
v počtech a měřivím	1	1	1	1
v kreslení	1	1	1	1
v psaní	1	1	1	1
ve zpěvu	1	1	1	1
v ručních pracích výchovných	1	1	1	1
v ruč. pracích ženských a naukou o dom. hosp.	1	1	1	1
v tělesné výchově	1	1	1	1
V předmětech nepovinných				
Vnější úprava písemných prací	1	1	1	1
Zameškaných půldnů	omluvených	1	4	1
	neomluvených			
Zpráva byla vydána dne	<u>19. 10. 1927</u>	<u>14. 1928</u>	<u>19. 1928</u>	<u>19. 1928</u>
Je ☒ způsobilá postoupiti do vyššího oddělení				
Učitel	Číslo	Podpisy		
		školního správce	školního učitele	
I.		<u>K. Kralovský</u>	<u>Franková</u>	
II.		<u>K. Kralovský</u>	<u>Franková</u>	
III.		<u>K. Kralovský</u>	<u>Franková</u>	

REPUBLIKA ČESKOSLOVENSKÁ.

POLITICKÝ OKRES: ROUDNICE n. L. ČÍSLO 422

LIST DOMOVSKÝ

 jímž obec Slatina potvrzuje, že

Jméno Anděla Franková

charakter neb zaměstnání: volná

věk: 4. února 1. 1921

stav: svobodná

má v této obci právo domovské ve Slatině dne 22. 2. 1926

Viaštorození podpis toho, komu list domovský vydávám

Anděla Franková
radní

Franková
starosta

Nákladem A. Nováka, (tiskárna) Libochovice.

Prababička Andělka s Vaší babičkou Ivankou

Rodiče babičky Ivanky a její děti Honza a Petr

Společně v Dobřejovicích na oslavě 15. narozenin
Honzy

Jan Bezděkovský © 2021

Vydáno u příležitosti 100. výročí od narození Anděly Zaoralové